

Glasilo Prekmurskih Slovincov.
Cena na leto 20 K, če jih več
vkup hodi na eden naslov, če
samo edne 30 K. Urednik i izda-
jatelj Klekl Jožef vp. pleb. Čren-
sovcu Prekmurje.

NOVINE

Rokopisi se pošiljajo na g.ured-
nika naslov i se ne povrneje.
Ogiasi (inserati) se sprejmejo v
g. Balkanji Ernesta tiskarni v D.
Lendavi. Cena za eden kvadratni
centimeter 1.50 fil. za ednok, za
večkrat popust.

Naročijo se Novine jedino pri „Opravništvu Novin v Črensovcih, Prekmurje“.

Samo na té naslov se sme poslati tudi naročnina.

Proglas kralja Aleksandra.

Mojemi dragomi narodi!

Zlomien od velikih naporov, štere je od njega zahtevala poverjena
Mu služba narodi i domovini je izdehno Moj mili roditelj Nj. Veličanstvo
kralj Peter I. Svojo plemenito dušo.

Niti pod najtežkešimi vdarci usode nej Moj oča omajao v svojo
vernosti narodi zaobljubljenoj misli.

On je v dnevaj najvećkih izkušenj i nesreč obvarvao vero v lepšo
bodočnost' naroda.

Sküpno z narodom je tlačo poti, štere so pripelale do vstanenja
narodne zmage i slave.

Pod njegovim modrim vladanjem ki je melo namen, da ves narod
vzvalovi i vuže za veliki ideal osvobodjenja i vjedinjenja naroda, da pri-
dobi zanjega simpatije i pomoč bratskoga ruskoga naroda pa velikih pros-
vetljenih zavezniških držav na zapadi je bilo zvršeno zgodovinsko delo
slobodjenja i vjedinjenja Srbov, Hrvatov i Slovincov v veliko narodno
državo.

Gda je dočakao to najvećšo plačo Svojega vsemogoćnoga Boga za
brezprimerne žrtve Svoje i Svojega naroda, s šterim je delo slabo i dobro,
je Moj vzvišeni roditelj zapro Svoje oči.

Gda stopam po čl. 56. državne ustave na zprazneni prestol i
sprejemam kraljevsko oblast v svoje roke, objavlam Svojemi dragomi na-
rodi da hočem veren idealom Svojega roditelja čuvati ustavne slobošćine
i prava državljanov, štćtiti državno edinstvo i verostćvati nad pridobitvami
naroda štere so Mi bile zročene v varstvo.

Zadržan od bolesti, da pridem na pokop Svojega roditelja i da
vršim kraljevo oblast, pooblašćam na podlagi člena 58 ustave Svoj minis-
trski svet, da Me zastopa v izvršavanji kraljeve oclasti po Mojih navodilih
do Mojega povratka v domovino.

Slava Njegovomi Veličanstvi kralji Petri I. i mir Njegovoj pleme-
nitoj duši!

Živel narod Srbov, Hrvatov i Slovincov!

Dano v Parizi sedemnajstega aug. leta jezerodevetstoedendvajstoga.

ALEKSANDER s r.

Mahinacije sekvestra g. Faleža.

V „Jutro“ z dne 23. augusta
je neki navdušen pristaš „slabo-
stojnejšov“ začeo zagovarjati g.
sekvestra Faleža, šteromi se je
zgodila velka krivica po mnenji
člankarja, namreč ta, da njem je
ministerstvo v Belgradi odpove-
dalo sekvestraturu. Mi smo samo
hvaležni člankari za njegova raz-
kritja od g. Faleža. Pravi od

njega, da je prištas SKS to je
samostojne kmečke stranke. Pred
nami to ne nikša novost. Poznali
smo mi že dobro g. Faleža i znali
od njega, da je ne naš človek
i zato smo se njemi ne zavüpali.
Te človek je igrao jako dvolično
vlogo v Prekmurji. Da je bio
ešće sekvester v Beltinci, se
davao vö za velkoga klerikalca,
pristaša ljudske stranke, da je pa
prišao v Lendavo na velepo-
sestvo herceg Esterhazy-ja, kak

velki „sokol“ i „samo“- ali bole
„slabostojnejš“, je taki začeo agi-
tirati proti našoj kmečkoj zvezi.

G. Falež je pa nikak ne
sposoben za sekvestracijo tak
velkoga posestva, kak je herceg
Esterhazyjovo. On se ne zavedo
onoga poklica, za šteroga njega
vlada v D. Lendavo poslala. Duž-
nost njegova bi bila, agrarno
reformo po pravici izvesti na
tom veleposestvu, sirmaškomi ljud-
stvi pomagati, zemljo po pravici
razdeliti. Ali gledajmo, kaj dela
g. Falež, kak vršuje svojo važno
nalogo. On se je skazao pred
vsem kak velki sovražnik prek-
murskoga ljudstva. Kak velki
prijateo sirmaškoga ljudstva, ki
njim vsigdar šteo pomagati, je
šo pa odao pšenico lanskoga
leta židovi v Čakovec, sirmaki v
D. Lendavi so ga zobston hodili
prosit, tem je ne dao, razen niš-
terni svoji pristašov pa bi jo te
tudi tak plaćali, kak židov, naj bi
njim samo dao. Tak je delao g.
Falež državi i ljudstvi v korist —
poleg „Jutrovoga članka.“

Kak kakši zagriženi sovražnik
je g. Falež prekmurcom, se vidi
tudi iz toga, da je letos vkraj
šteo, zeti sirmaškim Petešovćarom
letošnja žetvo (rejs) štero so tej
sirmacije že več let hasnovali i je
šteo dati Medjimurcom, pa mo-
remo zahvaliti samo g. Nemethyji,
ka so nazaj dobili naši ljudje bar
polovico. Medjimurce je hujskao
proti g. Nemethyji i Raffenspergeri
šteri so šteli, da bi kak najveć v
prvom redi dobili pri Benići zemlo
naši domaći sirmaki, a g. Falež
je bio proti tomi pa je vse šteo
dati Medjimurcom. Nevemo, zakaj
so Medjimurci, tak jako k srci
prirasli g. Faleži. Kaj imajo za
iskati Medjimurci v Prekmurji,
memajo tisti zadosta svojih velki
posestev v Medjimurji? Prekmurska
zemlja naj ide Prekmurcom!

Agrarno reforma je vodò g. Falež na veleposestvi na splošno nezadovoljnost. Vnoge je spravo od krüha šterim bi ga mogao spraviti, dokeč je v obilnoj meri delio zemljo i senožati svojim dobrim priateljom. Protesteramo proti tomi, da je g. Falež dao senožati po 5—8 plügov bogatim krčmarom i trgovcom Beltinec i Bistrice, dokeč so drügi sirmaki ne dobili nič, šteri do mogli zdaj svoje kravice po fal cenì tržiti. Kelko bede, nevole svoje i tožb je na pravo med ljudstvom z svojov ne premisljenov. delitvov zemlje. Je zemlja, štera je v ednom leti trištirikat preminjavala vértè. Eden je posejao, žetvo bi pa mogao drügi doljemati po odredbi g. sekvestra. Ali je to tüdi što v korist ljudstvi i državi? Či g. Falež nezna spoštüvati onoga ljudstva, med šterim dobiva krüh, te naj ide nazaj odket je prišao. Iz toga vse se pa vidi, da je g. Falež nesposoben za tisto službo, štero je v roka dobo. Ne je dober vért. Imanje hercegovno je že pred svetovnov vojskov nosilo več miljon čistoga dobička, a zdaj pa kasa skoro prizna, te velki režim požre vse. — Morebiti za vse te dobrote so tej velki slavospevi i ta zagovarjanje v „Jutre“ g. Faleža. Da što že

potrbüje zagovarjanje, te še je nikaj ne prav.

Ministerstvo v Beogradi je tüdi zvedilo že za njegove mahinacije, zato ga je po odstavilo od službe. G. Falež se je res zaslüžo telko v Prekmurji, da se postavi na zatožno klop ne pa na drügo mesto.

Glasi.

Zahvala. Odbor narodne slavnosti v M. Soboti 14. aug. se srčno zahvali vsem domačim gospodičinam i drüгим, ki so sodelali pri slavnosti za njihovo požrtvovalnost kakti g. Mesariči, Majeri, upraviteljstvi veleposestva Szapári, štero nam je dalo na razpolago park i voze, g. Ošteri za voze, g. Neményiji i vsem drüгим. Srčna hvala. — Odbor.

Prireditiv v Soboti 14. aug. je dosegla popoln moralični uspeh: zadovoljnost obiskovalcov. Da ne dosegla tüdi gmotnoga, kak se je računali, so zroki tei: 1) ne je té prireditvi napravilo domačo prekmursko ljudstvo, kak je v začetki štelò. V Dolnjem Prekmurji nien domači človek ne bio v odbori, — vsi so pa bili za kem lepši sprejem kraljevskoga namestnika, — ar so spoznali, da je cele akcije namen skrita špekulacija, od té pa se zna, da je popolnoma čist odbor v Soboti, šteromi ide vsa hvala, da vojsküvajoč se z jezerimi težavami i té obladajoč prireditvi spravo veliko moralično zmago. 2) obiska na prireditvi ne bio takši, kakši bi mogo biti. Kraljevski na-

mestnik Hribar, g. g. župani, i vnogo predstavitelov. Obiskovalci so posebno žalüvali, da kraljevski namestnik ne počastio naše narodne slavnosti, ar se je komaj okoli devete vöre pripelao z Doienec z obiska g. plev. Kleklna. 3) v Martjancih poleg Sobote je te den bila tüdi veselica ognjen-cov pri Vezéri. Na to veselico, na štero so vabila razposlali v madjarskom i slovenskom jeziki, so šli „pri-jatelje“ našega oslodjenja, liberatci ne pa na našo prireditiv. Neštèrni zavedni Sobočanci so tüdi z temi potegnoli skoz strankarskih očaljev i prišli na veselico, gde se je lekaj pri dobroj voli, etak tüdi kričalo: Éljen Magyarország... I državotvorni so se tü ščista dobro počütüli Navuk z vsega toga je to, ka narodno slavnost brez naroda ne mogoče pri-rejati. Domači ljudje naj jo prirejajo z brodi Müre, v to formo bo se popolnoma posrečila

„Nalezljive bolezni“ sestavo dr. E. Mayer, se imenüje knjižica, štero je na svetlo dao zdravstveni odsek v Ljubljani kak prilogo lista „Zdravje“. Namen te knjižice je ljüde podevcüti od nalezljivih betegov, posebno detečih. Nalezljivi beteg se pravi tisti, šteri se zgrabi na človeka i takši so tifus, griža, korela, osebnice, influenza, trahoma itd. Knjiga kak i list „Zdravje“ se dobita pri zdravstvenom odseki v Ljubljani.

Na jugoslovensko Matico so darüvali v koronah: Orožniška postaja, Sv. Jürrij, 200, z G. Lendave 216, z Rankovec i Gederovec 48, Kerec Fr. z M. Sobote 2. — Na knjižnico v M. Soboti: Jugoslovenska kreditna banka 6 knjig, g. Rojc 2, gd. Počkaj 1 knjiga.

Podlistek.

Kratke črtice iz naše zgodovine.

Najstarejši grad v vogrskoj — prekmurskoj Sloveniji je Gornja Lendava. Ešče zdaj ga zovejo „Grad“, tisto faro pa „faro pri Gradi“. Ne vemo povedati što ga je zidao i gda. Edni pravijo, da so ga zozidali redovniki tak zvani Templarje, ki so v njem bili do l. 1311. V tistom leti je Gornjo Lendavo in veliko okrogline slovenske zemle dobila v roke plemenitaška rodbina Sechy. Dobila je tüdi Soboto z 12 vesnicami pa Tišino i Sechy-Sziget v zalajskoj županiji pri Krki. Veliki župan (föispán) železne županije je skoro vsikdar bio iz te rodbine. Njim se mamo zahvaliti za mnoge lepe cerkve. Gda so l. 1864. zadnje kotrige te rodbine mrle, so vse njihovo imanje dobile rodbine Batthyány, Szapáry in Széchény. Drügi jako glasoviten grad je bio Novi Grad (Német Ujvár, Güssing). Kral Gejza II je

podaro to krajino nemškomi vitezi Wolferji, ki je zozidao grad. Po imeni toga grada so se kesnej zvali tüdi njegovi gospodarje Gissingovci. Zvün toga so ešče meli drüge grade in obširna imetja v Slavoniji. Gissingovci so bili jako na slabom imeni, ar so v svojih gradih meli cele bande roparov, ki so hodili okoli krast. Lüstvo se je strašno tožilo, zato je avstrijski vojvoda Albrecht I. 1289. z vojskov prišeo na nje in jim vzeo mesto Kisek (Köszeg) pa 34 gradov i vesi. Kesnej je grad dobila rodbina Ujlaki l. 1514. pa grof Franc Batthyány. V krajini okoli Novoga Grada so stanovali Slovenci pa tüdi priseljeni Horvatje i Nemci.

Za Slovence v zalajskoj županiji je bio glavni grad Dolnja Lendava (Alsólendva). Te grad ešče zdaj stoji na precì visokom bregi za mestom. Okoli njega so lepe gorice. Nihšče drügi ga je ne dao postaviti kak bogata rodbina Banfy, ar so te že od l. 1256. pa do sredine 17 stoletja bili gospodje cele lendavske okrogline vse dali prek Turnišča do Beltinec.

Rodbina teh grofov se je prvle zvala Haholt, bili so pa tüdi duga leta slovenski bani, zato so jim spremenili ime na Baniči ali Banfy.

Grofa Banfy Ladislav in Štefan sta Turnišči dala meščanske i drüge pravice. Zvün Banfyjev sta bile ešče dve drügivi bogatiji rodbini v bližini Lendave. Prvi so se zvali Kanižaj, šterim je pripadala Velika Kaniža. Drugi so bili Zrinjski, ki so meli Medjimurje (Legrad, Čakovec, Čurgava, Zrinyivár).

Tem bogatašom so naši Slovenci mogli biti pokorni, obdelavati njim zemlo i dajati desetine.

Domači boji. Törki.

Naši ljudje radi pravijo: či človek več ma, več bi rad meo. To je že stara istina. Gda so se Madjari v Panonijo naselili, so ne bili zadovolni stem nego so šteli razširiti svojo domovino na jug pa tüdi na jugozahod. Tu so pa gospodarili Nemci, ki ne samo so branili svojo mejo pred Madjari nego so silili v Panonijo.

(Dale.)

Našim delavcom i palerom. Naš g. poslanec vas vse lepo prosijo, pošljite njim v Črensovcce do 18. Septembra izkaz, šteri delavci i keliko zrnja pa kakše so spravili z Vogrskoga domo. Pri vsakom delavci naj bo zapisano to tüdi, keliko zemljé má i keliko ljudi (deca, žena, starisi, rod), more pri svojoj hiži hraniti i oblačiti. Te izkaz dajte po oblasti potrditi, to je podpisati. Naš g. poslanec rabijo té izkaz za prošnjo, ka se plačana carina odpüsti konči deloma. Prošnjo so že vložili, ali dobri bili ešče tei podatki.

Zavüpnikom kmečke zveze iz Bogojanske i Törjanske fare naznamo, naj v Bogojini 4. sept. po božoj slüžbi počakajo ka idemo v veliko hižo na sestanek. Velika javna spravišča so naimre zdaj zavolo žalüvanja državnoga prepovedana. Predsedstvo.

Poročila sta se Franjo Vojsk, potovalni učitelj i gd. Ruža Albina, poštarica v Beltincih. Obilno blagoslova božega želemo mladoni pari.

Državotvornim v Soboti. Što je tisti gospod z Sobote, ki je poročao od sokolske slavnosti? Povejte ga po imeni. Mislite, da se boji liberalnih dobičkalovcov, policajdemokratov, ovadnikov? Ne i nikaj nej. Strašiti naš ščete, zato pišete „potrebna je samo primerna beseda na primernem mestu in gospod.“ Samo to znate demucirati. Zaslüženja tisti gospod se zna, da nema. Ar zaslüge majo samo tisti, ki neso pristaši krščanske stranke S. L. S. (Slovenske ljudske stranke), fiškališje, notariušje šteri poleg kšenki vožnje na razne sprehode zaslüžijo pri siromaškom prekmurskom ljudstvu do 40 jezera koron na mesec. *Lejko se v pisi bi-jejo ka so prišli Prekmurje rešit.* — Ka vi drügo stranko kak liberalno, poštüjete, je narodna laž. Vaši guči i pisave nasprotno svedoči. Vi ščete obogateti i zapovedavati, drügo ne želite i vse ki so vam pri tom na poti, gor glašüjete, posebno pristaje krščanske stranke. „Državotvorni“ grešniki, ne mislite si da mi ne vü-pamo svojega krščanskoga mišljenja glasno povedati. Vüpamo se i je tüdi bomo povsod. Zamerajte si to!

Častniki slovenski, šteri so primljeni v jugoslovensko vojsko i penzionirani, so t. leto 24. julija obdržali v Ljubljani sestanek. Na tom sestanki so sklenili rezolucijo, v šteroj se z ostrimi a pravičnimi rečmi obrnejo na ministra finančnoga, naj njim da v zakoni zosigurano penzijo, ar ovak njim je ne mogoče živeti. To svojo zahtevo so spravili v pomenico i odposlali vsem uredništvom, tüdi našemi, da se zavzememo za njihove pravice. Spomenico je podpisalo 14 majorov, 3 poročnikov, 7 kapetanov i dva podpolkovnika.

700 letnice obstanka tretjega reda sv. Ferenc se je vršila z naj-

vejšov slovesnostjov od 25. do 29. augusta v Črensovcih. V nedelo 28-ga je više 10 jezero ljudi sprevalajo Najsvetejšega Boga v procesiji i prosilo milošče za grešni svet. Samo té den je štiri jezero ljudi prečiščenhi. Naši prekmurski dijaki so izvrstno dobro predali kak je povrno sv. Fančišk razbojnika zvanoga „gubljski vuk“ i mline pod zemljov. Edne je bila neprilika pri predavanji; teliko narode je bilo, da je steka motila predavanje i da se je pri rivamji še par starih stolcov strlo. A te plačajo tretjeredniki: Cela slovesnost se obirano popiše v M. Listi.

Petanci. Petanski mlinarski ceh bode 18. sept. obslüzavao spomin svojega stoletnoga obstanja. Sto let je dugi čas v zgodovini ene generacije, zato samo odobravati moremo, či toga ceha dnes živoče kotrige te zgodovinski dén kem slovesnejše ščejo obhajati. Slovesnost se mora pričeti, kak se to krščanski ljudi dostaja, v cerkvi, saj njihovi stoletni predniki so njihova cehska navodila že te začnoli s tem: „Vsakoga kr. človeka dužnost s sebov prinaša, da pred vsem božo diko zvišavle... zato je dostojno, da njihovi vredni potomci dnes živoče kotrige toga ceha tüdi v prvov vrsti g. Bogi dajo hvalo za njegove dobrote, da je po dugih, težavnih 100 letah ešče obdržao te ceh, šteri še dnes lepo cvete. Naj to zahvalo morejo g. Bogi primerno skazati, 18. sept. se korporativno odeležijo slovesne sv. meše, pri šteroj de sodelovala tüdi godba. Po svetov meši bode procesija, naj tak javno pokažejo svoje versko prepričanje i dajo dober zgled vsem krščenikom: Njihovoga veselja i slavnosti se udeležijo vsi verniki cele starodavne tišinske fare.

Beltinci. 23. augusta je mrla v Beltincih od vseh poštovanoga g. Pintariča trgovca žena. Naše razalje!

Znano je, ka so cene moškomi i ženskomi blagi jako spadnole. Pa itak se to v niednom štacuni tak ne pozna kak pri Sršeni v Lotmerki. Tam so zdaj za jako znižane cene dobili velike vnožine lepoga češkoga i angleškoga blaga i je za istino vredno, ka si vsakši prle kak kaj küpi pri Sršeni pogledne velikansko zalogo.

Urad Ljubljanskoga velikoga senja v Ljubljani je poveril Jugoslovanskemi kreditnemi zavodi v Ljubljani, odnosno njegovima podružnicama v M. Soboti i D. Lendavi razprodajo znakov i legitimacij. Vsak šteri se želi udeležiti Ljubljanskoga velikega sejma naj se oglasi v eni izmed teh pisarn, kjer dobi vsa natančna pojasnila.

A ljubljanski nagy világ-vásár rendezösége a Jugosláv Hitel Bankot illetöleg annak két fiókját a dolnjalendavait és murska sobotait bizta meg a jelvények és legitimacijok elárusítását. Mindenki, aki részt akar venni a nagy vásárban, forduljon a két iroda közül valamelyikhez, ahol szivesen adnak minden felvilágosítást.

Što ide v Lotmerk, naj ne zamüdi obiskati trgovino *Franca Repiča*-sam naj se prepíča od dobrega blaga. Cene so najnižje.

V dinarih se more vse napisati kaj se dá na pošto od 1. septembra toga leta naprej. Tüdi penezne nakaznice se morejo v dinarih vün spuniti i ni več v kronah, ar drügači pošta ne zveme gor.

Občine se naj pripravljajo na volitve za občinske agrarne odbore, šteri se bodo v septembri ali oktobri na novo odebirali. Lansko leto je bilo preveč malo zanimanja za tote volitve i so v odbore prišli lüdjé, šteri so pozneje slabo tálali zemlo. Letos pa vsi, šteri mate votum, pazite koga bote si odebirali!

Lipovci. V „Novinah“ št. 34. pod naslovom: „Agrarni odbor v Lipovcih“ trdi, člankar da pritožba dveh veščana za volo travnikov ne odgovarja istino. V toliki meri ne, da sta res odklonila travnike. Zakaj? Ar njima je odbor določo takše travnike, da se sploh ne bi bilo splačalo trüditi i poleg toga še z resa, dokeč so odborniki zase zastavili najboljše dele z najema (arende) i takši ki imajo od pol do dva orala svojih travnikov. Nasprotno pa teva dva reveža nemata posestva niti hiše. Vsaki ima samo eno kravo i poleg toga malo deco. Ali imate Vi odborniki eno iskro ljubezni do svojega bližnjega? Ne verjemo! Po našem imenji so odborniki zato domačini ar je država zavüpala da bodo res podpirali i pomagali revežnim, ne pa zato, da se izražüjo nesramo tako neolikano. „Da mi odborniki moremo v küper držati.“ Vsak prosti človek vidi, da krivico delate i te pravite, ka vi iščete pravico! Pravica je ešče daleč vkraj od vas!

Ki šče dobro i močno blago po fal ceni kúpiti, naj ide k Sršeni v Lotmerk.

Od agrarne reforme čujemo zmirom dosta pritožb. Či pa edna komisija pride preglejvat te pritožb, potem pa navadno ravno tisti, šteri so prlé najbole glasno, nič ne rečejo. Pač pa drugi den, kda že komisija odide, štera je na mesti kaj odločila, idejo tisti nezadovolneži opet po več vür daleč u Soboto i ešče inan se tožit, ka se jim je krivica zgodila. Ali je ni škoda na čaši? Naj vsakši pred komisijov povej, kaj njemi je ne prav. Potem bode se vse bogše rešilo i za njega.

Dom i svet.

Vrnitev kralja Aleksandra. Kralj Aleksander se vrne v Belgrad prve dni meseca septembra. Za voljo toga je mogoče, da se že 10—12. septembra vküper pozove narodna skupština. Poleg druge vèrzije pa samo člani raznih odsekov se pozovejo na seje dne 15. sept., plenum se pa samo 20. sept. pozove vküper. — V Belgradi se prebivalstvo že pripravlja na slavostni sprejem kralja Aleksandra. Zdravstveno stanje kralja se je zboljšalo. Ob priliki prisege na ustavo, da kralj Aleksander splošno amnestijo.

Princ Jurij je 26. aug. odpotüvao v Pariz, da tam obišče svojega brata Nj. Vel. kralja Aleksandra. Princ duže časa ostane na Francuskom.

Erzberger nemški državni poslanec vmorjen. Zdržavao se je na Badenskom v kopališči s svojov rodbinov. Da je šo okoli 10 vüre dne 26. aug. sprehajaj v okolico, ga je nikak dolstrela. Na drugi den so samo mrtvo telo najšli, na šterom je bilo znamenje 12 strelajov.

Revolucija v Indiji. Po poročili raznih londovskih časopisov je v Južnoj Indiji vövdarila velka revolucija. Že več kak 1000 ljüdi je pobiti.

V Rusiji ešče dale kralüje velka lakota. Europske države njoj hitijo na pomoč. Meseca

augusta je dobila Rusija 5 milijon pudov silja. Rekviracije so se tüdi začnole. Kmete, šteri skrivlejo silje, kaštigajo z edno letnino zaporom.

V Maloj Ažiji se nadaljavlje boj med Grki i Türki. Dozdaj so Grki poročali vsigdar, da zmagajo i veselo ido naprej proti Angori, zdaj pa se čüje glas, ka so Türki pri Sangariosi stavili grčko ofenzivo i Kemal paša njim je povzročo velke zgübe. Grki so mogli od Angore nazaj iti na 120 km.

Med Nemčijov i Amerikov se je 25. aug. podpisao mir. Po kratkom se začnejo trgovinska pogajanja, diplomatski i konzularni odnošaji se tüdi nazaj postavijo med Nemčijov i Zjedinenimi državami.

Izpraznitev Zapadne Vogrske. Vogrska vlada je odredila, da se mogla izpraznitev Zapadne Vogrske začeti 28. aug po načrti ententne komisije. Vogrski vojaki i orožniki so že mogli vöoditi iz zasedene zemlje. Šopron so spraznili.

Veliki zvon v mariborskoj püšpekovoju cerkvi je počo i stem zgübo svoj mili i močen glas. Zvon je biö zlejani leta 1710. Vagao je blüzi 99 starih centov. Tak pravijo, ka da so ga zlevali, so mariborske gospe i gospodične dale v njega svoje srebrne pojase i zato je imeo tak lepi glas.

Vogrsko. Bivši ministerski predsednik dr. Aleksander Vekerle je 26. augusta mro v starosti 73 let.

Pošta.

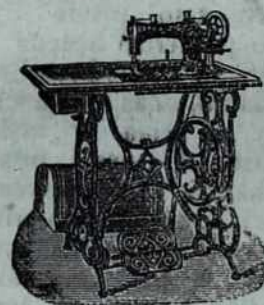
G. Horvath L. Püconci. Prošnje sem vložo ešče v Belgradi. Potrpíte, gda idem ta nazaj, bom jo argerao.

Na prodajo

v D: Lendavi

ena hiša i ena vila
z gospodarskimi poslopjami. Pozvej si pri Uredništvu.

Štefan Huzjan
mehaničar
Dolnja Lendava hižna št. 63.

Ponüja
mašine
za
šivanje
na malo
i veliko,
vsako

vrstne za ženske i moške.

Tisk: E. Balkanji Dolnja Lendava.

Slovinci z staroga vogrskoga kraja! Pristopite k pomožnomi društvi

„SVETI KRIŽ“ v Chicagi Ill.

Društvo plača 7 dolarov skoz šest mesecov, po šestih mesecah pa 3 dol. 50 centov betežnim svojim kotrigam na tveden. Za mrtvov kotrigov pa plača 300 dolarov.

Plačüvanje odstrani društva se začne za 3 mesece, po vstopi če se pripeti beteg, včasi pa če pride smrt. Za to dobroto društvu kotrige plačajo samo eder dolar vstopnine ednok samo i članarine vsaki mesec 75 centov. Sprijmejo se moški i ženski spel od 16 let do 50. Vodstvo društvo je sledeče: predsednik Törnár Ivan, podpredsednik Markoja Ignac, paziteo računov Horvat Števan, vsi trije z Črensovec, tajnik Lebar Ivan, računovodja Gjörök Mihál, oba z Hotize, blagajnik Zver Matjaš z Polane, paziteo društva Markoja Ivan z Bistrice, odbornik za betežnike Černjavič Ivan, paziteo računov Raj Jožef, oba z G. Bistrice, vratar Franc Riznar z Štajara. Zglasite se vsi na 957.

W. 18. th. Str. pri g. Črnjavič Ivani.

Vsi Slovenje v to društvo!